

Castanedak kontatzen du nola uste zuen indigenen sorginkeria ulertzeko landare psikotropikoek sortutako errealitate egoera / estados de realidad ez ohikoak esperimentatu behar zirela. Hauek hartzea dela modu bakarra Don Juanek erakutsitakoa ulertzeko. Baina dio oker zegoela, hauek etzirela sorginak egiten zuen munduaren deskribapenaren alderdi esentziala. Berak sorgin erabiltzen du Don Juani esateko hori delako Don Juan berak erabilitako hitza. Don Juanek yaqui indio kontsideratzen du bere burua baino horrek ez du esan nahi yaqui indioa denik.

Don Juanentzako, sorginkeriaren oinarritzko printzipioa da eguneroko bizitza ez dagolea hor, guk uste bezala. Sorgin batentzako errealitatea, edo denok ikusten dugun eguneroko bizitza, deskribapen bat besterik ez da. Deskripzio hau txiki txikitatik erakusten digute, umea mundua deskribatzen dioten eran hautemateko gai den momenturarte. Momentu horretan umea kide (member) bihurtzen da, bere kabuz aita gai interpretazio perzeptual egoki guztiak egiteko, ikasitako deskripzioa berresten dutenak. Beraz Don Juanen lehen erronka izan zen Castanedari ikusten ikasten laguntzea. Ikusteko lehendabizi “mundua gelditzen” ikasi behar zuen. Castanedak dio beraz sorginkeria ulertzeko ezagutzen ez zuen munduaren deskribapen bat ikasi behar izan zuela, eta Don Juanek erakutsi ziola deskribapen hori. Munduaren deskripzio berri bat edukitzeak gauzak hautemateko modu ezberdin batekin lotzen du. “Mundua gelditzeko” konbentzituia egotea beharrezkoa zen, munduaren deskribapen berria era totalean ikasi behar zen, deskripzio zaharrarekin alderatu eta horrela gure pertzepzioen ziurtasun dogmatikoa hautsi. “Mundua gelditzen” ikasi eta gero, hurrengo pausua izan zen ikusten ikastea, hau da, errealitate izena ematen zaion ikasitako deskripzioaren kanpotik datozen estimulu perzeptualei erantzutea.

Gero Don Juanekin egindako landa lanaren anekdota batzuk kontatu: Nola esaten zuen honek kanpoko munduak berak esandakoa berresten zuela, kafe makina seinaleak bidaltzen ari balitz bezela. Horretaz gain esaten zuen beharrezkoa zela norberaren historia pertsonala ezabatzea, honek pentsamentu arrotzen kargatik askatzen gaituelako. Don Juanek dio ez duela historia pertsonalik eta berak ere ez dakiela zein den. Esaten du behin norbaitek ezagututa ya ezin duzula haien pentsamentuen lazoa hautsi. Horretaz gain, Don Juanek esaten dio arrogantzia ere alde batera utzi behar duela, ezin duzula haundiustea izan, garrantzia gutxiago eman behar diozula zure buruari. Horretaz gain hainbeste nekatu gabe ibiltzeko modu bat erakusten dio + landareekin hitzegin behar dela, norberaren garrantziaren zentzua erabat galdu arte. Munduko gauza importantena kontsideratzen duzunean zeure burua, ez duzu mundua benetan ikusten. Horretaz ain dio landare bat moztean barkamena eskatu beharko genukeela, eta adierazi noizbait gure gorpuak haien jana izango direla.